

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: paulina.tabery@soc.cas.cz

NATO očima české veřejnosti

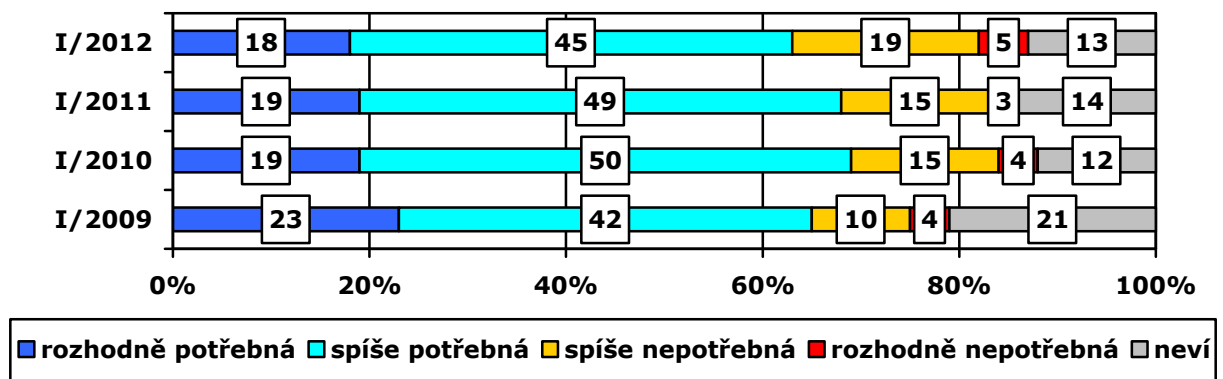
Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v12-01</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>9. 1. – 16. 1. 2012</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1090</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.150, PM.153</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>16. března 2012</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Paulína Tabery</i>

V lednu 2012 byly do výzkumu Naše společnost zařazeny otázky týkající se NATO a obrany státu. Zkoumány byly názory na aktuální potřebnost Severoatlantické aliance jako vojenskopolitické organizace a na to, jak existence a jednání NATO působí na bezpečnost členů, na vztahy uvnitř a vně organizace, mír a stabilitu a na řešení hrozby terorismu.

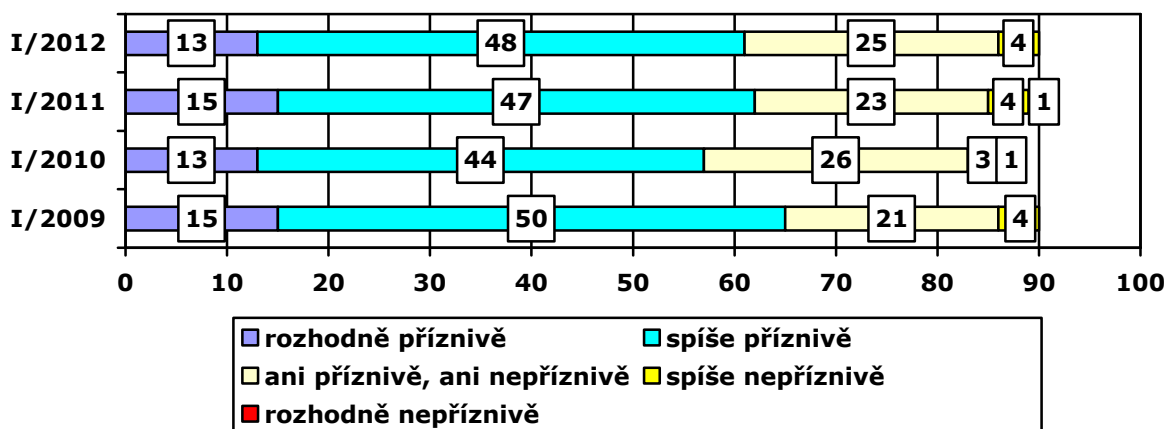
Téměř dvě třetiny české veřejnosti (63 %) jsou přesvědčeny o potřebnosti¹ Severoatlantické aliance v současné době, přibližně čtvrtina (24 %) míní, že organizace je nepotřebná. Celkem velký podíl (13 %) se k této otázce neumí vyjádřit. Ve srovnání s předešlými šetřeními velmi mírně posílil názor o nepotřebnosti ze zhruba pětiny na čtvrtinu.

¹ Znění otázky: „Jak byste hodnotil potřebnost existence NATO jako vojenskopolitické organizace v současné době? Řekl byste, že je...“ Varianty odpovědí: rozhodně potřebná, spíše potřebná, spíše nepotřebná, rozhodně nepotřebná.

Graf 1: Je NATO jako vojenskopolitická organizace potřebná v současné době?

O potřebnosti existence Severoatlantické aliance jsou výrazně častěji přesvědčeni ti, kteří vyjadřují spokojenost s členstvím v ní.² Názor o potřebnosti ve větší míře zastávají i lidé s vysokoškolským vzděláním, podobného mínění jsou i obyvatelé deklarující dobrou životní úroveň, na rozdíl od těch, kteří ji označují za špatnou. Dále se k mínění, že tato organizace je potřebná, častěji přiklání příznivci ODS a TOP 09, o nepotřebnosti jsou zase ve větší míře přesvědčeni sympatizanti ČSSD a zejména KSČM.

Pomocí baterie otázek byly ve výzkumu zjišťovány názory na to, jak existence a jednání NATO působí na bezpečnost svých členů, na vztahy mezi členy a vztahy s nečleny organizace, mír a stabilitu a na řešení hrozby terorismu (viz grafy 2a – 2f).³

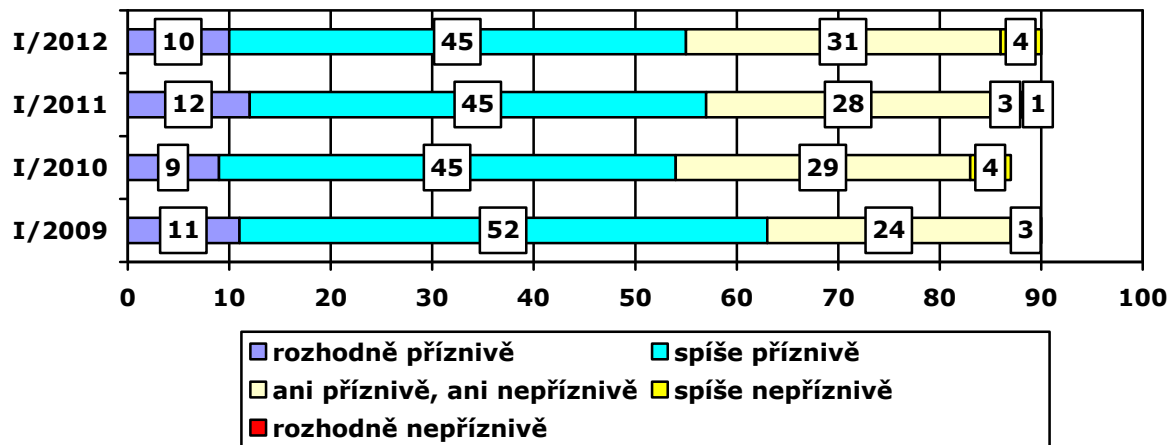
Graf 2a: Jak existence a jednání NATO působí na bezpečnost svých členů? (%)

Pozn.: Dopočet do 100 % k hodnotám uvedeným v grafu tvoří odpovědi „neví“.

² Viz tiskovou zprávu „Občané o členství v NATO a obraně ČR“ z 16. 3. 2012.

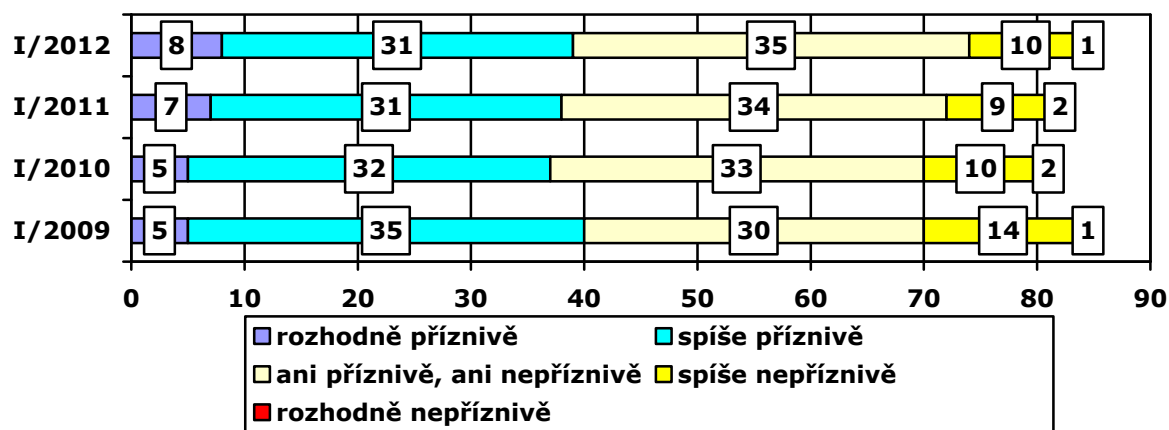
³ Znění otázky: „Jak příznivě či nepříznivě podle Vás existence a jednání NATO působí na a) bezpečnost svých členů, b) vzájemné vztahy mezi členskými státy, c) vztahy NATO a jeho členských států s jinými zeměmi, d) mír a stabilitu v euroatlantické oblasti, e) mír a stabilitu v jiných částech světa, f) řešení hrozby terorismu?“ Varianty odpovědí: rozhodně příznivě; spíše příznivě; ani příznivě, ani nepříznivě; spíše nepříznivě; rozhodně nepříznivě.

Graf 2b: Jak existence a jednání NATO působí na vzájemné vztahy mezi členskými státy? (%)

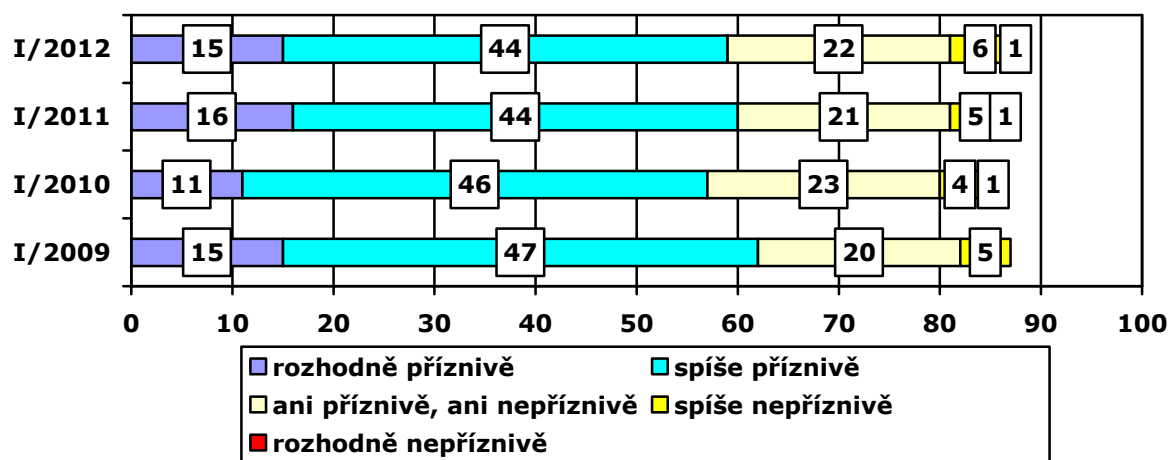
Pozn.: Dopočet do 100 % k hodnotám uvedeným v grafu tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2c: Jak existence a jednání NATO působí na vztahy NATO a jeho členských států s jinými zeměmi? (%)

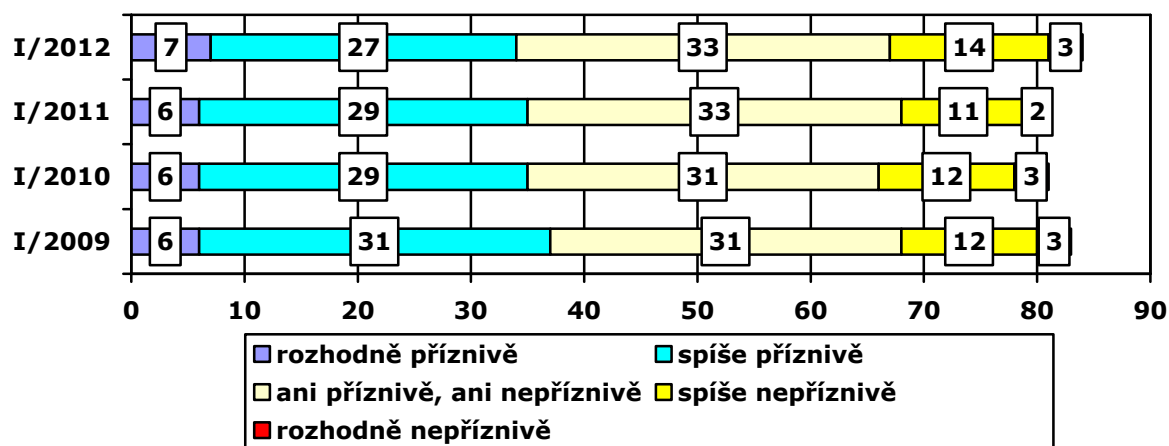
Pozn.: Dopočet do 100 % k hodnotám uvedeným v grafu tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2d: Jak existence a jednání NATO působí na mír a stabilitu v euroatlantické oblasti? (%)

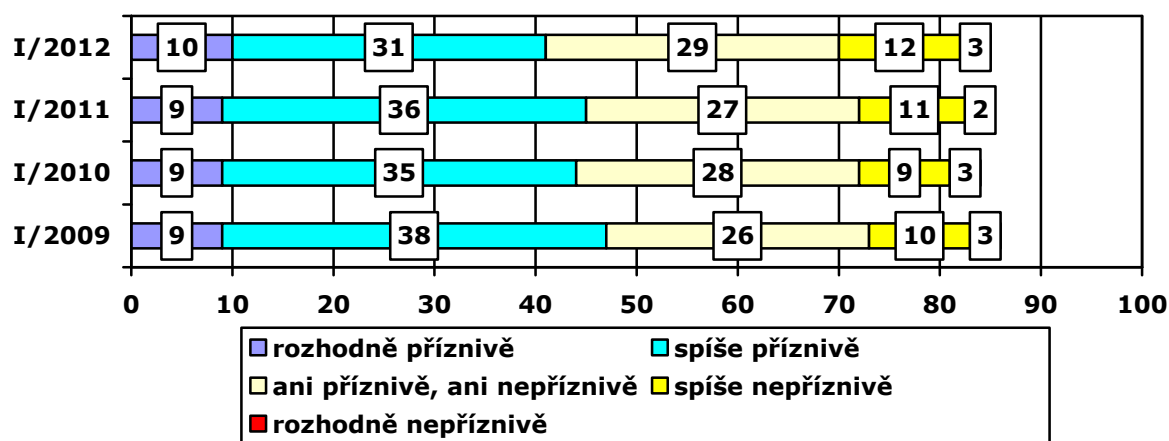
Pozn.: Dopočet do 100 % k hodnotám uvedeným v grafu tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2e: Jak existence a jednání NATO působí na mír a stabilitu v jiných částech světa? (%)

Pozn.: Dopočet do 100 % k hodnotám uvedeným v grafu tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2f: Jak existence a jednání NATO působí na řešení hrozby terorismu? (%)

Pozn.: Dopočet do 100 % k hodnotám uvedeným v grafu tvoří odpovědi „neví“.

V hodnocení všech uvedených oblastí převažují, nebo jsou velmi výrazné příznivé odpovědi, doplněné o neutrální postoj *ani příznivě, ani nepříznivě*. Negativní výpovědi jsou u všech zkoumaných položek v menšině.

Nejpříznivěji je hodnoceno, jak existence a jednání NATO působí na bezpečnost svých členů (61 % příznivých odpovědí), na mír a stabilitu v euroatlantické oblasti (59 %), na vzájemné vztahy mezi členskými státy (55 %), tedy všechno položky reprezentující působení dovnitř. Jednání navenek není vnímáno kladně v takové míře – u vztahů členů NATO a jiných zemí je 39 % příznivých odpovědí a u působení na mír a stabilitu v jiných částech světa 34 %. V těchto případech narůstá jak střední, neutrální varianta, tak se o něco zvyšuje podíl negativních výpovědí. Samostatnou položkou je posuzování přínosu v řešení hrozby terorismu, kde jednání NATO vnímají pozitivně přibližně dvě pětiny (41 %) občanů.

Ve srovnání s minulým šetřením v roce 2011 nedošlo v názorech na jednotlivé oblasti k významným změnám.

V otázce, jak existence a jednání Severoatlantické aliance působí v daných oblastech, jsou rozdíly v názorech výrazné v případě spokojenosti s členstvím a u mínění o aktuální potřebnosti této organizace. Občané, kteří jsou s členstvím spokojeni a ti, kteří jsou přesvědčeni o potřebnosti NATO, v mnohem větší míře vyslovují příznivá hodnocení ve všech zkoumaných položkách. Z hlediska sociodemografických charakteristik jsou příznivější hodnocení viditelná zejména u lidí s vysokoškolským vzděláním a u těch, kteří deklarují dobrou životní úroveň, což odpovídá rozdílům pozorovaným u spokojenosti s členstvím a u mínění o potřebnosti Severoatlantické aliance.